

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการ
ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

เหตุผล
เพื่อเป็นการกำหนดมาตรการในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนหรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์และปล่อยสัตว์ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นและเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๙ ให้กระทำได้โดยตราเป็นข้อบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ.๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามและนายอำเภอค่ายบางระจัน จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนการให้อาหารเป็นอาจิณ

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังนี้

- (๑) สุนัข
- (๒) แมว
- (๓) ช้าง

- (๔) โค
- (๕) กระบือ
- (๖) แพะ
- (๗) ลา
- (๘) ล่อ
- (๙) นก
- (๑๐) ไก่
- (๑๑) เป็ด
- (๑๒) ห่าน
- (๑๓) สุกร
- (๑๔) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

ข้อ ๖ ห้ามทำการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๕ ในที่หรือทางสาธารณะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามโดยเด็ดขาด

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่การเลี้ยงสัตว์ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรคเจ็บป่วยหรือสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสัตว์

(๒) เพื่อกิจกรรมใดๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ประกาศกำหนดพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เลี้ยงโดยมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเป็นการเฉพาะ

(๓) เพื่อการย้ายถิ่นที่อยู่ของเจ้าของสัตว์

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์ เพื่อการกุศลหรือจารีตประเพณีโดยได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามหรือเพื่อในพระราชพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาตามประกาศของทางราชการ

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามให้นายกองการบริหารส่วนตำบลท่าข้ามมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๕ โดยมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์ตามข้อ ๖

ข้อ ๘ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์ โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำและกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสม หมักหมม จนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลงเจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่เป็นที่ให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

- (๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์
- (๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์และมีป้ายเตือนให้ระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน
- (๖) ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด
- (๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญต่อผู้อื่น
- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นรวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

ข้อ ๙ กรณีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งดำเนินการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เจ้าของต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๘ อย่างเคร่งครัด เพื่อการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ใช้เลี้ยงสัตว์และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคหรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ดังนี้

- (๑) การระบายน้ำต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้แหล่งน้ำสาธารณะ
- (๒) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ต้องไม่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง
- (๓) ต้องรักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ มิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงสาป แมลงหรือสัตว์นำโรคอื่นๆ
- (๔) ต้องจัดให้มีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนที่เพียงพอ

ข้อ ๑๐ หลังจากข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ผู้ใดประสงค์จะเลี้ยงสัตว์ตามข้อ ๙ ต้องได้รับความยินยอมจากการประชุมประชาคมหมู่บ้านที่ตั้งของสถานที่เลี้ยงสัตว์และหมู่บ้านข้างเคียง และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถานที่เลี้ยงสัตว์นั้น เป็นบริเวณที่โปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่ของราชการอื่นๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชน โดยต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวและแหล่งน้ำสาธารณะในระยะดังต่อไปนี้

- (๑) สำหรับสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ ที่น้อยกว่า ๕๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๓๐๐ เมตร และไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง
- (๒) สำหรับสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ ตั้งแต่ ๕๐-๕๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร และไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง
- (๓) สำหรับสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ ตั้งแต่ ๕๐๑-๑,๐๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตรและไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง
- (๔) สำหรับสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ ตั้งแต่ ๑,๐๐๑ ตัวขึ้นไป ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒ กิโลเมตรและไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง

ผู้ขออนุญาตดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมกับหลักฐานต่างๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามกำหนด

ความในข้อนี้มีให้ใช้บังคับแก่ สถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ที่ประกอบกิจการก่อนและยังคงดำเนินการอยู่ต่อเนื่องจนถึงวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ เว้นแต่สถานประกอบการเลี้ยงสัตว์นั้นประสงค์จะเพิ่มจำนวนการเลี้ยงสัตว์ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในข้อนี้

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์ แยก กักสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตว์แพทย์ของหน่วยงานราชการทราบและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข พบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะซึ่งอยู่ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๖ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข มีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑๕ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลงชื่อ)

(นางจรัส เสวกวิหารี)

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม รักษาการแทน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายวุฒิกร สุขินัย)

นายอำเภอค่ายบางระจัน